

Dagblaðið og flakavirkini

DAGBLAÐIÐ hugleiðir í oddagrein í friggjardagsblaðnum um flakavirkni okkara og setir spurningar við, um vit í so máta hava borið okkum rætt at við øllum teimum virkjum, sum vit hava latið reist, mangan bert eitt steinblak teirra millum. Blaðið rósar tó viljanum, sum tá ráddi til at fremja hesi arbeidsskapandi tiltøk og gloymir heldur ikki at viðurkenna tann ómetaliga týðningin, hesi arbeidsplass hava havt fyri gerandisdagin kring landið.

SO vítt so gott, men bert tey fáu kunnu veruliga taka undir við næsta brotinum, sum sigur, »at týðningur teirra í mun til annað virðisskapandi virksemin, serliga í tænastráðningu er fallið«. Gamani er annað virksemin økt, men neyvan nakað av hesum virksemin, ið sipað verður til, man sum flakavirkiskvinnan hava spáð munandi til útflutning okkara. Heldur kann hugsast, at vit hava havt í so ríkiligt av hesi nevndu tænastráðningu, eini vinnu, ið grundarlag okkara, fiski-

veiðan og tilvirkingin á landi, ikki hevur kunnað borið.

BLAÐIÐ hevur sínar rættuliga greiðu meiningar um stöðuna millum virkini, sum fer at taka seg upp, tá ikki undansleppandi saneringarnar, sum nú eru byrjaðar, fara at taka dik á seg og væntar, at hóast liberala sinnalagið annars, at øvund fer at taka seg upp millum virkini um ójövnu saneringssupphæddirnar talan verður um.

OKKARA vón er sjálvsagt, at skilabestu loysnir finnast í so máta, men fáum er givið framanundan at vita, hvør ið endaliga fer avstað við hægsta boðnum, aftan á eina móguliga tvingsilssølu, og hvør, ið harvið missir mest, ella hinvegin, fær mest eftirgivið.

AT neyðugu saneringstølini í mun til eitt skilgott nýtt byrjunarvirði fyri eitt nú sandoyarvirkini eru rættuliga ójövnu, kann tó neyvan — í liberalum marknaðarligum høpi — verða gjørt til nakað »rættvísiskrav« frá virkjum sum heild, virkjum, sum heldur enn fegin vilja virka undir hesi so hálovaðu friu markna-

aðarskipan, sum serliga ávísar ar. kreftir í samfelagnum so dúgliga eftirlýsa.

IKKI tí, heldur ikki Sosialurinn hevur nakra endaliga ella kanska rættvísaloysn í so máta. Men vit hava tíðum eftirlýst, at figgarstovnar saman við tí almenna gera stöðuna upp hjá fiskavirkisvinnuni sum heild og út frá teimum málum, sett verða um mestu meirvirking, viðasta móguliga framleiðsluúrval og tillagingar-evni til ein alsamt skiftandi marknað, eftir bestu sannføring meta hvønn figgjarkostnað hesi virki veruliga orka at bera.

SUM um tað var annar mannarættur krevur blaðið »líkarætt« fyri virkini, tá takast skal um endan. So vítt so gott, men blaðið vamlast við ynski okkara um arbeidsplass til øll — at hetta er blivið ein av hesum »veikans mannarættum«.

HVØR hesin politikkur er, vita vit, men skulu hendur rættast vinnuni, skal tað umframt fyri at fáa hesa kappingaføra, eisini verða fyri at útvega sum mest av lønsomum arbeid. Har um eru ikki fleiri meining-

ORSØKIRNAR til vána stöðuna hjá fiskavirkjum okkara, sigur Dagblaðið enn einaferð at vera okkara vánaliga kappingarføri — okkara okurslønir (avskeplaðar av skattatrýstinum) og at hesar undir ongum umstøðum kunnu varðveitast.

LØNIRNAR eru kanska toluligar, men avgjørt ikki hægri enn í grannalondum okkara og mirakul viðvíkjandi kappingarføri henda so eingi við broyttum lønarlagi einsamøllum.

MEN endamálið við endurtøkuni av hesum pástandi, nú lønarsamráðingar standa fyri, er kortini eyðsæð og tí næstan Dagblaðnum tilgeviligt. Men tá talan er um útreiðslu-siðuna hjá flakavirkjum okkara, sum í hesum døgum dag fyri dag seta prismet á innkeypssíðuni, verður helst torført at vissa flakafólkið um, at einki oyra kann falla til teirra.

sosigaley

Þímalættina

DAGBLAÐIÐ

TRUKA KRUSUR

14. SEPTEMBER

FRIU FÖROYAR

NORÐYSD

Uttan heimild

Oyggiatíðindi skriva í gjár um viðurskiptini í sambandi við keypið av Vipuni:

Tað kom fram í tinginum, at Lasse Klein, uttan at hava tryggjað sær viðmælir frá landsstýrinum, hevði gjørt avtalu um hesa tyrlu, sum heldur ikki lofðingur í Tinganesi hevdu sagt gott fyri.

Lasse Klein legði tá eina bumbu fyri tingmenn. Hetta var eitt skjal, sum kjonfirmaði avtaluna við útlendska seljaran. Undirskriftirnar á hesum skjali áttu Lasse Klein og Jalgrim Hilduberg, skrivstovustjóri í landsstýrinum — altsó ovasti juridiski myndugleiki.

Fleiri tingmenn kravdu at fáa avrit av brovunum og tað fingi teir eisini. Umframt hetta, so upplýsti Lasse Klein at alt landsstýrið tá var kunnað og hevði góttikið ætlan-

ina, eisini Kristiligi Fólka-flokkurin, sum var umboðaður í landsstýrinum av Niels Paula Danielsen.

Oyggiatíðindi plaga at taka sær einkarrætt til »grópani« journalistikk og einkarrætt sum sannleiksvitni innan føroysku fjølmiðlarnar. Í hesum føri situr skeggið tó so nær hokuni, at undantak í so máta má gerast. Um heimild var til hetta góða keyp, er okkum kunnugt ógvuliga ivasamt — hvat so enn Lasse og Oyggiatíðindi siga. Tað stendur ongastaðni í gerðabók landsstýrisins, at keypið er góðkent, og heldur ikki finst nokur løgtingssamtykt um sama keyp.

Lønarlagið er syndabukkurin

Sambært Dagblaðnum er føroyska lønarlagið

størsta forðingin fyri, at føroyskt vinnuliv ber seg. Dagblaðið skrivur í oddagrein í gjár m.a.:

Men rötin til vánaliga kappingarføri Føroya móti konkurrentum okkara á fiskimarknaðinum í Europa liggur tó mest í okkara skýhoga lønarlag (avskeplað av skattatrýstinum). Tað verður ógjørligt at avskriva uttan fylgjur upp í ¼ av lán-skuldi hjá summum virkjum, og so bílla sær inn, at restin av virkjum skulu lata sær lynda at hóra viðari undir teirra lánbyrði og við sama lønarlag sum higartil.

Skulu myndugleikar og peningastovnar út í stórra saneringar, so mugu javnrættur og heildarviðgerð bliva regulin fyri øll virki. Tað blívur galin endi, og vit koma aldri upp á turt, um Føroyar framhaldandi bliva sama konsekvensleysa samfelag, við higar til hava verið. Skeivleikin

í uppskrúvaða kostnaðarstöðinum heldur fram at avskepla alt virksemin her á landi, eisini í komandi tíð, tá umheimurin ikki longur loyvir okkum at liva og láta, sum okkum lystir. Her krevst eitt sinnlagsskipti. Fri kapping má avgera, hvussu nógv flaka- og onnur virki skulu eiga livlíkindi í búskapi okkara.

Vit hava fyrr vist á, at føroyska lønarlagið í mun til grannalond okkara, eins og onnur lond er ikki hægri, men munandi lægri. Vit kundu kanska spurt, hvussu tað ber til hjá fiskavirkjum at geva skýhøgar prisir (fyri at nýta sama mál sum Dagblaðið) og samstundis pástanda, at lønirnar eru ov høgar?

Kundi tað ikki hugsast, at ein av trupulleikunum til vantandi kappingarføri eisini kann liggja hjá leiðsluni?

Firtin landsstýrismaður

Ein av landsstýrismonnum fólkaflaksins, Svend Áge Ellefsen, átaladi á tingi Tiðinda-blaðið Sosialin fyri at hava sagt, at javnaðarflokkurin krevur, at mál, sum hava samband við fiskivinnuna, skulu til ummælis í Fiskivinnustarvsnevndini, áðrenn tey koma í løgtingið.

Hann helt tað vera ovboðið, at javnaðarflokkurin skuldi seta hetta krav fram. Hann helt eisini, at Sosialurinn á hendan hátt provokeraði tað annars góða samstarvið, sum fólkaflakkurin og javnaðarflokkurin hava í landsstýrinum.

Sjálvandi vóna vit eisini, at samstarvið millum landsstýrisflokkanar verður

framúr gott. Hinvegin duga vit ikki at siggja nakra grund til at friðhalga fólkaflakkin og fyri alt tað heldur ikki javnaðarflokkinn ella landsstýrið sum so.

At fólkaflaksmenn eru firtin mótvegis Sosialinum tykir okkum ikki sørt órættvist, og kann ikki annað enn geva okkum ta fatan, at teir ongantið hava skeitt í sitt egna blað — Dagblaðið.

Hetta blað, sum ferð eftir ferð tekur gomul mál fram fyri at hunddálka javnaðarflokkinn og landsstýrismenn hansara.

Men hetta er kanska góður tóni í fólkaflakkinum?